RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

nr. 225.569 van 21 november 2013
in de zaak A. 210.724/IX-8249

In zake: Olivier BADERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jo Goethals
kantoor houdend te 8800 Roeselare
Kwadestraat 151 B/41
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW PETRUS & PAULUS, vrije scholen aan zee
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 14 november 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van:

> "de beslissing van de deliberererende klassenraad van 4 HUM onder […] het schoolbestuur van vzw. Petrus & Paulus, vrije scholen aan zee […] van beweerdelijk 6 november 2013, meegedeeld per mail en gerechtsdeurwaardersexploot op 12 november 2013 na 17 u, waarbij […] de eerdere beoordeling om aan [Olivier Badert] een B-attest te geven [wordt bevestigd] en mitsdien [Olivier Badert] met vrucht geslaagd [wordt verklaard] met de toelating over te gaan naar het volgende jaar, behalve in de onderwijsvorm ASO, alsook de daaraan voorafgaande beslissing van de raad van bestuur van beweerdelijk 4 november 2013."

Tevens wordt de Raad van State verzocht om voorlopige maatregelen te bevelen onder verbeurte van een dwangsom.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2013, om 11.30 uur.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jo Goethals, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest anders-luidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Tijdens het schooljaar 2012-2013 is verzoeker leerling in het tweede jaar van de tweede graad humane wetenschappen ASO aan het Onze-Lieve-Vrouwecollege te Oostende.

Verzoeker lijdt aan kerndyscalculie, reden waarom hem in een tussen de school en zijn ouders overeengekomen begeleidingsplan stimulerende, remediërende, compenserende en dispenserende begeleidingsmaatregelen – de zogenaamde sticordi-maatregelen – worden toegekend.

3.2. Over het schooljaar heen beschouwd, behaalt verzoeker drie jaartekorten – voor biologie (40%), chemie (32%) en fysica (34%). Voor wiskunde behaalt hij 51% (met een onvoldoende in het derde trimester), voor aardrijkskunde 51% en voor geschiedenis 50%. Het globale resultaat is 55%.

Bij de eindbeoordeling wordt hem door de delibererende klassenraad met verwijzing naar de voormelde resultaten een oriënteringsattest B uitgereikt, met clausulering voor alle ASO-richtingen.

3.3. Na verzoeker en zijn ouders op 3 juli 2013 gehoord te hebben, beslist de directeur om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen.

Op 23 augustus 2013 handhaaft deze klassenraad het B-attest met volgende motivering:

> "- Olivier behaalt 55% op jaarbasis met 3 aanzienlijke tekorten;
> - Over de loop van het schooljaar beschouwend, was er een algemeen dalende trend in de resultaten vaststelbaar. Olivier behaalt in het derde trimester nog amper 52%, met 7 onvoldoendes;
> - Ondanks de ondersteuning via leercoaching (zie bijlage, pagina 3), blijft Olivier problemen hebben met planning, het maken van samenvattingen en het zichzelf opleggen om op regelmatige basis te studeren. Stuk voor stuk betreffen dit echter kerncompetenties die strikt noodzakelijk zijn binnen ASO. Daarnaast bevestigt hij, dat hij vaak snel afgeleid is waardoor hij minder efficiënt studeert.
> - Voor het afleggen van zijn proeven neemt Olivier plaats in de proefwerkklas. Ondanks de ondersteuning ter plaatse en de extra tijd die voor deze leerlingen voorzien wordt, heeft Olivier steeds tijdsgebrek. Uit de analyse van de proeven blijkt dat Olivier steeds heel / veel te uitgebreid antwoordt op de eerste vragen waardoor hij er amper / niet in slaagt om de rest van de vragen (naar behoren) in te vullen.
> - Olivier heeft dyscalculie. Hij wordt daarom sinds zijn eerste schooljaar in OLVO ondersteund via een begeleidingsplan dat voorziet in maatregelen en acties die van stimulerende, compenserende, remediërende en zelfs van dispenserende aard zijn (zie bijlage, pagina 1).
> - Precies ondanks alle ondersteunende maatregelen en coaching vanuit de school (zie bijlage), slaagt Olivier er niet in om 50% te halen voor zijn wetenschappelijke vakken en slechts 51% voor wiskunde. Voor dit laatste vak wordt nochtans alle meetkunde gedispenseerd.

- In de derde graad ASO (zelfs in de 3-urige richtingen) worden algebra en meetkunde verder verweven met elkaar, wat er voor zorgt dat dispensatie bemoeilijkt wordt. Dit laatste is echter nochtans noodzakelijk voor Olivier.
Besluit van de klassenraad:
De klassenraad dd. 23 augustus 2013 is van mening dat – ondanks de vele inspanningen en tegemoetkomingen vanwege de school – Olivier zijn limiet binnen het Algemeen secundair onderwijs bereikt heeft.
Zij is daarom van mening dat Olivier in een gepaste richting binnen het technisch secundair onderwijs (een richting met een gering aantal lestijden wiskunde en wetenschappen) én met de beloofde externe ondersteuning (zie bijlage, pagina 1, primaire maatregelen, remediëring) én met een sterke opvolging van thuis uit (zie argumentatie ouders onder 'wat kan beter'), wel in staat moet kunnen zijn om een A-attest te behalen.
De delibererende klassenraad heeft derhalve de beslissing om aan uw zoon een oriënteringsattest B met clausulering voor de onderwijsvorm ASO toe te kennen bevestigd."

3.4. Tegen deze beslissing van de klassenraad tekent verzoeker bezwaar aan bij de beroepscommissie met volgende argumentatie. Volgens hem wordt ten onrechte gewag gemaakt van een algemeen dalende trend, als de punten van Pasen en het constant behoorlijk dagelijks werk mee in rekening worden genomen. Deze punten voor dagelijks werk tonen aan dat verzoeker wel in staat is om regelmatig te studeren. Wat het maken van samenvattingen aangaat, heeft verzoeker zelfstandig thuis samenvattingen gemaakt en afgegeven aan vakleerkrachten en werd nooit gemeld dat ze onvoldoende zijn. Er is voorts geen rekening gehouden met zijn faalangst en de individuele begeleiding en remediëring tijdens het schooljaar is stelselmatig afgebouwd. Wat de beoordeling van de punten betreft, wijst verzoeker op het feit dat hij voor het problematische vak wiskunde 50 % haalt en dat de vakken met een jaartekort exact wetenschappelijke vakken zijn die niet richtingspecifiek zijn. Wat de dispensatie voor meetkunde betreft, wordt erop gewezen dat in andere scholen er in de hoogste graad geen meetkunde meer wordt onderwezen in de richting humane wetenschappen. Ten slotte wijst verzoeker erop dat de clausulering hem ook op een andere manier niet verder helpt. Ingevolge zijn functiebeperking is immers KSO geen valabele optie en een volgens zijn mogelijkheden te maken studiekeuze in TSO bevat evenveel uren natuurwetenschappelijke vakken.

Na de ouders van verzoeker en de voorzitter van de delibererende klassenraad op 9 september 2013 te hebben gehoord, adviseert de beroepscommissie aan het schoolbestuur om de klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

3.5. Op 10 september 2013 beslist het schoolbestuur – de raad van bestuur van de vzw Petrus & Paulus, vrije scholen aan zee – dat de delibererende klassenraad niet opnieuw wordt samengeroepen om de eerder genomen beslissing opnieuw te overwegen.

3.6. De Raad van State beveelt bij arrest nr. 224.809 van 25 september 2013 de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de raad van bestuur van 10 september 2013 om de over verzoeker delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

3.7. Op 3 oktober 2013 beslist het schoolbestuur "dat de beslissing van 10 september 2013 wordt ingetrokken".

Het schoolbestuur verzoekt vervolgens de beroepscommissie om de beroepsprocedure te hernemen en op korte termijn een nieuw advies te verlenen.

3.8. De beroepscommissie verleent op 7 oktober 2013 het advies "om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen om de door de ouders bestreden beslissing opnieuw te overwegen". Zij doet zulks op grond van de volgende beschouwingen:

> "• Dalende trend van de resultaten:
> Olivier had een kerstresultaat van 54%. Hij had een onvoldoende voor biologie (47%), Chemie (40%), Fysica (24%), Gedragswetenschappen (46%), Geschiedenis (45%), Godsdienst (45%) en Lichamelijke opvoeding (99/200). Het klasgemiddelde was 64%.
> Net zoals het merendeel van de leerlingen (blijkt uit een algemeen overzicht van de klas) haalde Olivier met Pasen voordeel uit het 'verlicht' examenprogramma (de wetenschapsvakken en het vak Duits werden niet getoetst). Olivier behaalt 61%.
> In juni, wanneer het hele vakkenpakket getoetst werd, slaagt Olivier er echter niet in om die progressie verder te zetten. In het derde trimester

behaalt hij nog 52% met een onvoldoende voor Engels (48%), Frans (48%), Aardrijkskunde (45%), Biologie (36%), Chemie (27%), Fysica (40%) en Wiskunde (41%).
Grotere pakketten verwerken is voor Olivier blijkbaar moeilijk. Hierbij komt toch de bezorgdheid over het overgaan naar een derde graad binnen het ASO.
De paasexamens in het 5de jaar betreffen namelijk enkel de hoofdvakken, en in het 6de jaar vallen de paasexamens helemaal weg.
Het totaalresultaat dat doorweegt in een deliberatie is steeds een gemiddelde van persoonlijk werk (30%) gedurende het trimester en het afgelegde examen (70%). Dit is volgens de commissie een evenwichtige (en geen 'verkeerde') balans en geeft aan waartoe Olivier in staat is.
Dit is ook al onderzocht door de tweede delibererende klassenraad en er valt niet in te zien waarom de delibererende klassenraad daaromtrent nog eens zou moeten samengeroepen worden.
• Leercoaching:
De bijlage 2 waarnaar verwezen wordt is een ondersteuning bij de waarschuwing van het vak Biologie. De andere samenvattingen moest hij voorleggen aan de vakleerkrachten. Dit was een specifiek punt uit de leercoaching.
Volgens het overzicht van de geboden leercoaching (zie bijlage 1) zijn er 3 momenten geweest waarop er afspraken zijn geweest met Olivier. Daarin wordt toch herhaald dat hij onzeker blijft bij het opmaken van zijn planning en dat hij blijvend als werkpunt de leerkrachten de gemaakte samenvattingen moet voorleggen.
Er zou een afspraak zijn gemaakt dat de ouders via logopedie Olivier zouden ondersteunen voor het planmatig en gestructureerd werken.
Er mag niet uit het oog verloren worden dat leercoaching en een deliberatie iets volstrekt anders zijn, zoals ook door de Raad van State duidelijk overwogen in het arrest van 25 september onder de overwegingen 10.
Bovendien moet worden vastgesteld dat de tweede delibererende klassenraad zich ook al heeft uitgesproken over begeleiding en leercoaching, zodat niet valt in te zien waarom deze bezwaren opnieuw zouden moeten worden behandeld door een delibererende klassenraad.
In dezelfde zin valt ook niet in te zien waarom het argument dat de al te lange antwoorden door faalangst zouden veroorzaakt zijn, tot een nieuwe delibererende klassenraad zouden moeten leiden. Ook deze discussie is eigenlijk vreemd aan de vaststelling die wel relevant is, dat er zeer weinig punten werden behaald bij de diverse vakken.
• Begeleidingsplan en dispensatie:
Ook hier willen we verwijzen naar de overwegingen 10 van het arrest van de Raad van State dat aantoont dat de discussie of men nu al dan niet goed begeleid is, een discussie is die vreemd is aan het onderzoek of men een bepaald niveau behaald heeft.
Er wordt vastgesteld dat de school de nodige inspanningen heeft gedaan om Olivier te ondersteunen.
In het vierde jaar werd het begeleidingsplan binnen het vak wiskunde wellicht niet meer zo gedetailleerd naar de letter toegepast maar volgens de

geboden sticordimaatregelen werd er toch gewerkt naar de geest van het plan. Denken we maar aan het gebruik van de proefwerkklas, de afspraken met de externe leraar wiskunde, de dispensatie van het onderdeel meetkunde in het vak wiskunde, de extra tegemoetkomingen tijdens proefwerken zoals mondelinge proefwerk en toelichting bij een schriftelijk proefwerk... Ondanks al deze ondersteuning haalt Olivier met de juniproefwerken 52% in het totaal.
Wat de begeleiding van thuis betreft lezen we in de brief van de ouders (brief van begin juli gericht aan de directeur en de adjunct-directeur) dat ze zelf de opvolging van hun zoon verminderd hadden 'onder het voorwendsel dat hij ouder wordt'. Er wordt nog aan toegevoegd: 'Dit blijkt nu een cruciale fout en kan dus beter. *Mea culpa*.'
Deze zaken werden reeds uitvoering besproken op de tweede delibererende klassenraad. Een derde maal de klassenraad samenroepen is dus niet relevant.
• Interpretering resultaten:
Naast de teleurstellende resultaten voor wiskunde en wetenschappen, haalt Olivier op jaarbasis slechts 55% voor de richtingseigen cluster, waarvan het klasgemiddelde toch 63% is. De zwakke resultaten voor o.a. gedragswetenschappen (55%) en Geschiedenis (50%) kunnen logischerwijze niet op het conto van de dyscalculie van Olivier geschreven worden en er valt ook niet in te zien waarom de delibererende klassenraad ook daaromtrent nog eens zou moeten samenkomen.
Er kan enkel worden vastgesteld dat de resultaten zwak zijn en het vragen naar een nieuwe deliberatie waarbij klaarblijkelijk geen enkel zwak resultaat nog relevant zou zijn, is niet redelijk."

3.9. Op 9 oktober 2013 neemt het schoolbestuur kennis van het voormelde advies en valt het de motieven ervan bij. Het beslist "de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen om de eerder genomen beslissing opnieuw te overwegen".

3.10. De Raad van State beveelt bij arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van het schoolbestuur van 9 oktober 2013 om de over verzoeker delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

De Raad beveelt bovendien dat de delibererende klassenraad onverwijld en uiterlijk op 9 november 2013 samenkomt om zijn beslissing te heroverwegen, in aanmerking nemend de in het arrest ernstig bevonden bezwaren van verzoeker, en dat verzoeker van het resultaat van deze beraadslaging zonder

uitstel per e-mail of telefonisch op de hoogte wordt gebracht. Dat resultaat dient aan verzoeker uiterlijk op 12 november 2013 ook bij aangetekend schrijven ter kennis te worden gebracht.

3.11. Op 4 november 2013 beslist de raad van bestuur om zijn hiervóór onder randnummer 3.9 vermelde beslissing in te trekken en de klassenraad uiterlijk op 9 november 2013 opnieuw te laten samenkomen "om zich te beraden over de vragen die zijn opgeworpen door de Raad van State, om aan de hand van deze vragen te heroverwegen en om een gemotiveerd besluit te nemen".

Dit is de tweede bestreden beslissing.

3.12. Op 6 november 2013 beraadslaagt de delibererende klassenraad over verzoeker. Hij beslist: "B-attest: de leerling heeft het leerjaar met vrucht beëindigd en mag tot het volgende leerjaar worden toegelaten, behalve in de onderwijsvorm ASO".

De motivering van deze beslissing luidt als volgt:

> "1 De Limiet werd bereikt; kan Olivier met een nóg betere begeleiding alsnog in de 3de graad ASO slagen?
> De klassenraad is van oordeel dat dit niet mogelijk is en dat de limiet wel degelijk bereikt is.
> - Zo stelt men algemeen vast dat leerstofonderdelen die enkel reproductie vereisen, vaak niet opgelost of gewoon foutief zijn. Dit gaat over bij wijze van voorbeeld over woordenschat, over reproductie van definities… Ook binnen de wetenschappelijke vakken (o.a. Chemie en biologie) kan worden vastgesteld dat voor die onderdelen waar louter memorisatie gevraagd wordt, geen afdoende antwoorden op vragen kan worden geformuleerd of antwoorden gewoon ontbreken.
> - Daarnaast stelt men vast dat Olivier in zijn antwoorden op proefwerkvragen heel vaak de geziene kennis uit andere vakken hanteert. Dit kan goed zijn op voorwaarde dat deze kennis wel degelijk relevant is voor die desbetreffende vragen uit dat proefwerk van dat desbetreffende vak.
> Er moet echter vaak vastgesteld worden dat dit niet zo is en dat de leerling bepaalde begrippen verwart of dat hij de begripsinvulling die vaak gebonden is aan tijd en ruimte niet correct interpreteert.
> Bij wijze van voorbeeld kan men stellen dat de duiding bij het huidige rechtssysteem zoals die vanuit het vak cultuurwetenschappen gebeurt, niet

in overeenstemming is en aldus niet kan gebruikt worden bij het beantwoorden van vragen over het rechtssysteem uit een bepaald tijdsvak op een proefwerk geschiedenis.
Bepaalde termen hebben immers een betekenis die bepaald wordt door tijd en ruimte, Het (onder)scheidend vermogen van Olivier is op dit vlak zeer laag. (Zie bijlage 1)
- De klassenraad stelt tevens vast dat Olivier zeer moeilijk kan filteren, waardoor hoofd- en bijzaken nauwelijks van elkaar worden onderscheiden. Zo beantwoordt Olivier bepaalde (louter reproductie-)vragen niet en wordt een 'halve cursus' neergepend als antwoord op andere vragen, waardoor de kern volledig verloren gaat.
Olivier kan zich hierdoor heel moeilijk inschatten qua tijdsbestek. Ondanks het feit dat Olivier in de 'speciale proefwerkklas' extra tijd krijgt, slaagt hij er vaak niet in alle vragen op te lossen. Dit laatste geldt trouwens niet alleen voor de wetenschapsvakken.
Olivier kan zich bovendien tevens heel moeilijk inschatten naar inhoudelijke correctheid. Heel vaak geeft hij zichzelf en de leerkracht de indruk dat hij goed gepresteerd heeft, als hij maar vooral veel neerschrijft of als hij bij mondelinge proeven / proeven waarbij ter ondersteuning een mondelinge toelichting mag [worden gegeven] vooral kan blijven 'praten'. Hierbij gaat hij vaak voorbij aan inhoud.
- De wetenschappelijke graad van het vak Biologie in de tweede graad is eerder laag, gezien dit vooral een theoretisch en aldus vooral op reproductie gebaseerd vak betreft. Gezien het tekort dat Olivier in dat jaar voor Biologie opliep, vooraf te wijten was aan manifest gebrek aan inzet, werd voor dit vak door de deliberende klassenraad in juni 2012 een waarschuwing uitgesproken. Dit impliceert dat men het volgende schooljaar blijk geeft van (extra) inzet voor dit vak. Olivier behaalde 40% voor biologie in het 4de jaar.
-In de loop van de voorbije jaren, ook in het vierde leerjaar, werd Olivier voor heel wat vakken extra geremedieerd en kon hij gebruik maken van de geboden STICORDImaatregelen.

- Voor de proefwerken zat Olivier in een speciale proefwerkklas waar hij meer tijd kreeg dan de andere leerlingen. De wiskundeleraar ging iedere periode langs om te zien of Olivier de juiste formules gebruikte. Eénmaal stond op het proefwerk dat de rekenmachine niet gebruikt mocht worden. In tweede instantie mocht Olivier toch een rekenmachine gebruiken.
- Uit mailverkeer (Zie bijlage 2 en 3) merken we dat er afspraken gemaakt werden tussen de leerlingbegeleider, [...], en de wiskundeleraar, [...], ivm de te kennen leerstof, de gedispenseerde leerstof en het gebruik van de onthoudblaadjes. In het mailverkeer wordt duidelijke feedback gegeven over de eerste periode van het eerste trimester.
- Olivier kreeg voor het vak wiskunde telkens een andere toets dan de leerlingen van zijn klas. Ook het proefwerk was altijd aangepast.
- Tijdens de lessen meetkunde, waarvoor hij gedispenseerd werd, kon hij zichzelf remediëren door middel van het maken van oefeningen.

- Naast dispensaties voor het vak wiskunde kon Olivier nog rekenen op bijkomende hulpmiddelen bijv. tijdens de proefwerkperiode van het derde trimester mocht hij voor het vak Frans een mondelinge proef afleggen en bij het proefwerk cultuurwetenschappen mocht hij na het schriftelijke proefwerk een mondelinge toelichting geven. Ondanks al deze ondersteuning haalt Olivier met de juniproefwerken 52% in het totaal en heeft hij 7 onvoldoendes.
- De klassenraad merkt op dat Olivier zelf schrijft op het proefwerkblad van het proefwerk Chemie 1ste trimester: '...toch bedankt om altijd opnieuw uitleg te willen geven.' (Zie bijlage 4)
  Dit wijst er toch op dat hij bij de leraar Chemie die tevens de leraar biologie is steeds kon rekenen op de nodige uitleg.

De klassenraad merkt op dat ondanks al deze remediëring er nagenoeg geen positieve evolutie te zien was. Het wijst wel degelijk dat Olivier zijn limieten heeft bereikt. Bij deze valt absoluut niet in te zien hoe een eventueel nog striktere begeleiding toch perspectieven zou openen in een 5de jaar ASO.

- In bijlage worden nog enkele voorbeelden gevoegd van proefwerken waaruit blijkt dat het falen van Olivier ruimer is dan enkel voor de vakken wiskunde en wetenschappen. Dus verder gaat dan zijn dyscalculie en dat bijkomende remediëring gericht op dyscalculie niet voldoende kan zijn om Olivier over zijn limieten te helpen.
- Proefwerk Nederlands en Duits (Zie bijlage 5)

2 Olivier kan niet aantonen dat hij voldoende planmatig kan werken.

- Het argument dat Olivier voldoende haalt op dagelijks werk en aldus blijk zou geven voldoende planmatig te kunnen werken, slaat nergens op. Het bewijst enkel dat Olivier wel in staat is om kleinere gehelen te beheersen, maar niet in staat is om grotere, abstracte gehelen te verwerken.

Daarbij wijst de klassenraad op het gegeven dat in de eerste graad de verhouding tussen dagelijks werk enerzijds en proefwerk anderzijds 40/60 bedraagt en in de tweede graad 30/70. In de derde graad echter verschuift deze verhouding verder naar 20/80. Deze verhouding weerspiegelt het toenemende belang dat men binnen ASO hecht aan het kunnen verwerken van grotere, abstracte gehelen.

Het probleem van het verwerken van grote pakketten waarmee Olivier reeds in de tweede graad worstelde, zou in een derde graad ASO alleen maar groter worden.

- De klassenraad wijst bovendien op de afspraak die met de ouders gemaakt werd aangaande het feit dat Olivier ook extern via de logopedie […] op vlak van planning zou opgevolgd worden, wat niet langer gebeurde.
- Vanuit de leercoaching werd o.a. afgesproken om planmatig en aldus gestructureerd proefwerkvragen te beantwoorden. De kladbladen zouden Olivier hierbij helpen om een korte antwoordstructuur op te maken. Men moest vaststellen dat de kladbladen nagenoeg steeds blanco bleven.

3 Het TSO kan wel degelijk een oplossing bieden aan Olivier.

Richtingen zoals Gezondheids- en Welzijnswetenschappen enerzijds en Jeugd- en gehandicaptenzorg anderzijds zijn maar enkele voorbeelden van technische richtingen die 1/ in het verlengde liggen van de richting Humane

Wetenschappen, 2/ niet louter wetenschappelijk van aard zijn en 3/een meer praktische invulling (o.a. via stages) krijgen in vergelijking met de richting Humane wetenschappen – ASO.

4 Het leerplan wiskunde in de derde graad Humane Wetenschappen Onze-Lieve-Vrouwecollege

In de eerste en tweede graad wordt de leerstof wiskunde ruwweg onderverdeeld in 2 grote delen: een deel getallenleer en een deel meetkunde, met inbegrip van de goniometrie.

In het vierde jaar komt er statistiek en kansrekenen bij.

De leerstof in de derde graad, richting humane wetenschappen, kent deze opsplitsing niet. Het leerplan (LICAP D/2004/0279/021) vermeldt een aantal verplichte doelstellingen en een aantal keuzeonderwerpen.

Verplicht zijn

- functieleer, met inbegrip van goniometrische functies.
  - o grafisch onderzoek
  - o veeltermfuncties met de afgeleiden en integralen
  - o exponentiële en logaritmische functies
  - o goniometrische functies
- statistiek

Als keuzeonderwerpen kiezen wij (=OLVO)

- matrices en stelsels
- betrouwbaarheidsintervallen
- lineaire regressie en correlatie

Olivier Badert werd in de tweede graad vrijgesteld voor het onderdeel meetkunde, een omvangrijk pakket. O.a. alle leerstof goniometrie werd uit zijn opleiding geschrapt.

In de tweede graad kon deze dispensatie aangeboden worden. Het schrappen van meetkunde uit de opleiding deed zijn slaagkansen enorm toenemen. Dit was het grote voordeel voor de tweede graad.

Olivier mist hierdoor echter een belangrijk deel van de wiskundige vorming. Deze vorming is mede een basis voor het aanbrengen van de leerstof wiskunde in de derde graad.

Leerlingen uit de humane wetenschappen, derde graad, zijn eerder gebruikers van de wiskunde.

Diepgaande wiskundige bewijzen komen nauwelijks voor in de opleiding en de impact van meetkunde is eerder beperkt. Nieuwe begrippen in functieleer en statistiek worden echter vaak aangebracht met meet- en tekenvaardigheden. Ook bij het analyseren van een probleem wordt vaak een meetkundige figuur gemaakt (LICAP D/2004/0279/021 pagina 17).

Door zijn geringe meetkundige vooropleiding en door zijn dyscalculie zullen de moeilijkheden voor Olivier zich opstapelen. Dit kan gestaafd worden met een aantal voorbeelden uit de leerstof, zowel uit het vijfde jaar als [...] uit het zesde jaar, zoals die momenteel op het Onze-Lieve-Vrouwecollege gegeven worden.

Voor het vijfde jaar:

- grafisch onderzoek, leerplandoelstellingen F1, F2 en F4.
  - o probleemsituaties waarvan het functioneel verband is gegeven grafisch onderzoeken: aanbreng van periodieke functies, het begrip

asymptoten intuïtief aanbrengen, nulwaarden grafisch opsporen.

- o het verband tussen (grafieken van) de functies $f(x) = x^2$ en $g(x) = \sqrt{x}$ enerzijds en de functies $f(x) = x^3$ en $g(x) = \sqrt[3]{x}$ anderzijds bespreken.
  Vooral het grafisch verband komt hier sterk ter sprake (de grafieken zijn elkaars spiegelbeeld t.o.v. de eerste deellijn of bissectrice)

• veeltermfuncties, leerplandoelstellingen F5, F6 en F4
- o hier worden niet echt problemen als gevolg van de vooropleiding verwacht

• afgeleiden, leerplandoelstellingen F7 t.e.m. F15.
- o aanbrengen van het begrip differentiequotiënt en gemiddelde verandering.
  Dit is een uitgesproken meetkundige invalshoek waarbij het visuele aspect van de uitgevoerde stappen essentieel is. Leerlingen moeten het onderscheid voelen tussen een verandering op interval en een verandering op het ogenblik zelf.
- o om het begrip afgeleide aan te brengen, wordt gebruik gemaakt van deze differentiequotiënten. Dit wordt ook beschreven in de pedagogisch-didactische wenken bij deze doelstellingen (LICAP D/2004/0279/021 pagina 30)
- o dit begrip afgeleide kent ook zijn toepassing in de natuurwetenschappen : snelheid en versnelling.

• statistiek, leerplandoelstellingen S1 t.e.m. S6
- o uit de didactische richtlijnen (LICAP D/2004/0279/021 pagina 37) halen we ook hier dat het grafische, meetkundige aspect sterk aan bod komt: S1, S4, S5.
  De normale verdeling wordt aangebracht als die verdeling die het best past bij een histogram op dichtheidsschaal dat klokvormig is.

Voor het zesde jaar:

• afgeleiden, leerplandoelstellingen F16 en F17
  vooral de extremumvraagstukken hebben voor deze doelgroep een meetkundig karakter
  - o vraagstukken i.v.m. oppervlakte: welke weide met een omtrek van 200 m heeft de grootste oppervlakte
  - o inhouden van ruimtefiguren moeten zo groot mogelijk zijn.

  De bijlage 6 bevat een lijst met oefeningen die gemaakt worden in het zesde jaar.

• integralen, leerplandoelstellingen F18 t.e.m. F22
- o heel zeker moet er een verband gelegd worden tussen het begrip bepaalde integraal en de oppervlakte onder een functie (LICAP D/2004/0279/021 pagina 32)
- o we starten met het begrip bepaalde integraal, daarna volgt de onbepaalde integraal.
  Dit betekent dat het meetkundig aspect belangrijker is dan het algebraïsch aspect bij het aanbrengen van nieuwe begrippen bij dit onderdeel.
  Eens deze hinderpaal genomen zijn integralen vooral ook een algebraïsch, rekentechnisch onderdeel. Tot de toepassingen eraan

komen ….

• exponentiële en logaritmische functies, leerplandoelstellingen F23 t.e.m. F31
  - o dit onderdeel valt mee wat betreft de ondersteuning van de meetkunde. We bestuderen deze functie globaal, het meetkundig aspect is een niet overheersend deel.

• goniometrische functies, leerplandoelstellingen F32 t.e.m. F41
  - o omdat dit onderdeel volledig gedispenseerd werd in de tweede graad zal dit bijzonder moeilijk zijn in de derde graad. Alle basisbegrippen goniometrie ontbreken. Dit onderdeel dispenseren in zijn geheel kan ook.
  - o in dit leerstofonderdeel worden ook de transformaties van functies aangebracht (F38); deze transformaties komen ook elders aan bod, o.a. bij statistiek.

• keuzeonderwerpen
  - o matrices en stelsels: Bij dit onderdeel komt nauwelijks meetkunde aan te pas. Er is echter een veelvoud van numeriek informatie, geordend in rijen en kolommen. In het hoofdstuk stelsels duiken de vraagstukken, vooral niet-meetkundig weer op.
  - o betrouwbaarheidsintervallen en lineaire regressie: ook hier speelt de meetkunde geen fundamentele rol.

Olivier kreeg in het derde jaar al problemen bij vraagstukken (= getallenleer) als in de opgaven een meetkundige figuur (vb rechthoek) ter sprake kwam.

Omdat de functieleer ook grafisch aan bod komt, afgeleiden te maken hebben met raaklijnen (= rechten) en integralen te maken hebben met oppervlakte, zal in de beleving van Olivier, deze functieleer veel op meetkunde gelijken en dus problemen veroorzaken.

Het laten wegvallen van leerstofonderdelen, zoals in het verleden, wordt uiterst moeilijk. Wellicht zou enkel het stukje goniometrische functies (ongeveer 15 lestijden) in aanmerking kunnen komen voor dispensatie."

Dit is de eerste bestreden beslissing.

3.13. Verzoeker wordt op 12 november 2013 telefonisch en per e-mail in kennis gesteld van deze beslissing van de klassenraad. Met een gerechtsdeurwaardersexploot van dezelfde datum wordt deze beslissing, evenals de beslissing van de raad van bestuur van 4 november 2013, aan hem betekend.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De tweede bestreden beslissing is de beslissing van de raad van bestuur van 4 november 2013 waarbij dit orgaan zijn beslissing van 9 oktober 2013 om de over verzoeker delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen intrekt en tevens beslist dat deze delibererende klassenraad uiterlijk op 9 november 2013 dient samen te komen om zich opnieuw over verzoeker te beraden.

Aangezien deze beslissing van de raad van bestuur vooreerst de door verzoeker eerder bestreden beslissing van 9 oktober 2013 intrekt en voorts door het samenroepen van de delibererende klassenraad mede het rechtsherstel bewerkstelligt waarop verzoeker ingevolge het schorsingsarrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 van de Raad van State aanspraak kon maken, namelijk een nieuwe beoordeling van zijn situatie door de delibererende klassenraad, kan in de huidige stand van de rechtspleging niet worden ingezien welk belang verzoeker zou hebben bij de schorsing van de tenuitvoerlegging van die beslissing.

Overigens kan eraan worden herinnerd dat alleen "in laatste aanleg" genomen beslissingen het voorwerp kunnen uitmaken van een beroep tot nietigverklaring en een vordering tot schorsing – al dan niet bij uiterst dringende noodzakelijkheid – bij de Raad van State. Wat de geschillen met betrekking tot de beslissingen van de delibererende klassenraden in het secundair onderwijs betreft, is de beslissing waarmee de interne beroepsprocedure wordt afgesloten, de eindbeslissing, vatbaar voor beroep bij de Raad van State. In dit geval lijkt niet de beslissing van de raad van bestuur van 4 november 2013 die eindbeslissing te zijn, maar wél de beslissing van de delibererende klassenraad van 6 november 2013.

De voorliggende vordering is dan ook niet ontvankelijk voor zover ze gericht is tegen de tweede bestreden beslissing. Ze lijkt slechts ontvankelijk gericht tegen de eerste bestreden beslissing (hierna: de bestreden beslissing).

V. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

5. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

6. Verzoeker voert in het eerste middel de schending aan van:

- het gezag van gewijsde van arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 van de Raad van State;
- artikel 39 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 'betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs';
- de formele-motiveringsplicht zoals bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 'betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen';
- het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

7. Verzoeker betoogt dat de Raad van State bij arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 als voorlopige maatregel heeft bevolen dat de over verzoeker delibererende klassenraad uiterlijk op 9 november 2013 zou samenkomen om zijn beslissing te heroverwegen, dat verzoeker van het resultaat van deze beraadslaging zonder uitstel per e-mail of telefonisch op de hoogte zou worden gebracht en dat dit

resultaat uiterlijk op 12 november 2013 bij aangetekend schrijven aan verzoeker ter kennis zou worden gebracht.

Volgens verzoeker is de verwerende partij in de uitvoering van die voorlopige maatregel tekortgeschoten. De bestreden beslissing werd hem pas op 12 november 2013 in de late namiddag telefonisch en per e-mail medegedeeld. Diezelfde dag is er een betekening bij gerechtsdeurwaardersexploot gebeurd. Hij heeft geen aangetekende brief ontvangen. Op 14 november 2013 heeft hij de bestreden beslissing wel bij gewone brief ontvangen. Verzoeker stelt dat, alhoewel de bestreden beslissing vermeldt dat ze op 6 november 2013 is genomen, alle elementen van het dossier erop wijzen dat ze pas op 12 november 2013 is genomen en dan meteen is gecommuniceerd, met dien verstande dat dit dan nog niet op de voorgeschreven wijze is gebeurd aangezien een gerechtsdeurwaardersexploot niet kan worden gelijkgesteld met een aangetekend schrijven.

Verzoeker argumenteert dat de Raad van State bij het opleggen van de voormelde voorlopige maatregel een vervaltermijn heeft opgelegd om tot heroverweging over te gaan. Het feit dat die vervaltermijn niet werd gerespecteerd, noopt volgens verzoeker tot de conclusie dat de verwerende partij geen gevolg heeft gegeven aan het arrest van de Raad van State "in die zin dat, hoewel zij de mogelijkheid had om op een gemotiveerde wijze tegemoet te komen aan de bemerkingen en opmerkingen die [de] Raad in het arrest van 30 oktober 2013 heeft gegeven, zij van die mogelijkheid niet (tijdig) gebruik heeft gemaakt".

Volgens verzoeker moet de verwerende partij daarom geacht worden geen rechtsgeldige motieven meer te hebben of minstens niet meer te kunnen aantonen dat ze die heeft.

Verzoeker besluit dat hij "bijgevolg" geacht moet worden recht te hebben op een A-attest.

Beoordeling

8. De Raad van State heeft in zijn arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 als voorlopige maatregel bevolen:

> "[...] dat voornoemde delibererende klassenraad onverwijld en uiterlijk 9 november 2013 samenkomt om zijn beslissing te heroverwegen, in aanmerking nemend de in huidig arrest ernstig bevonden bezwaren van Olivier Badert, dat hij van het resultaat van deze beraadslaging zonder uitstel per e-mail of telefonisch op de hoogte wordt gebracht en dat ze hem ter kennis wordt gebracht bij aangetekend schrijven uiterlijk 12 november 2013."

9. Daargelaten of verzoeker er belang bij heeft de laattijdigheid van de bestreden beslissing in te roepen in het licht van de bevolen voorlopige maatregel, moet hoe dan ook worden vastgesteld dat de aan verzoeker betekende notulen van de delibererende klassenraad vermelden dat de bestreden beslissing werd genomen op 6 november 2013. Verzoeker beticht deze notulen niet van valsheid zodat de bestreden beslissing vooralsnog moet worden geacht op die datum en dus vóór de door de Raad van State bepaalde uiterste datum van 9 november 2013 te zijn genomen.

De enkele omstandigheid dat verzoeker niet "zonder uitstel" per e-mail of telefonisch op de hoogte werd gebracht van die beslissing en de beslissing niet met een aangetekend schrijven, maar met een gerechtsdeurwaardersexploot aan verzoeker werd betekend, betreft de kennisgeving van de beslissing. Eventuele tekortkomingen die daarbij zouden zijn gebeurd, kunnen hoe dan ook niet impliceren dat de bestreden beslissing als zodanig onwettig is.

10. Het eerste middel is derhalve niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

11. Verzoeker voert in het tweede middel de schending aan van:

- het gezag van gewijsde van arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013;
- artikel 115/4, 3° tot 5°, van de Codex Secundair Onderwijs;
- de artikelen 2.2.9.2 en 2.2.9.4 van het schoolreglement *juncto* het beginsel *patere legem quam ipse fecisti;*
- de artikelen 2.2.6.2.7, 2.2.8.2 en 2.2.9.1 van het schoolreglement, gelezen in samenhang met het begeleidingsplan en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti;*
- de formele-motiveringsplicht zoals bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 'betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen';
- het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Verzoeker betoogt dat na arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 van de Raad van State strikt genomen geen beslissing van de raad van bestuur nodig was. Niettemin heeft de raad van bestuur toch een beslissing genomen. Volgens verzoeker kan de beslissing van de klassenraad slechts wettig zijn, indien de beslissing van de raad van bestuur die daartoe opdracht gaf ook wettig was. In dit geval lijkt de beslissing van de raad van bestuur niet wettig, aangezien ze niet vermeldt met hoeveel stemmen ze werd genomen en bovendien de verslaggever van de vergadering en de secretaris niet aanwezig waren, maar niettemin in staat bleken de ontwerpnotulen te ondertekenen.

Beoordeling

12. Ingevolge arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 van de Raad van State diende de over verzoeker delibererende klassenraad alleszins terug sa-

men te komen. De beslissing van de raad van bestuur lijkt voor die samenkomst niet noodzakelijk. Eventuele onwettigheden waardoor die beslissing zou zijn aangetast, lijken derhalve niet tot het besluit te kunnen leiden dat de bestreden beslissing van de klassenraad onwettig is.

Verzoeker heeft er op het eerste gezicht dan ook geen belang bij de onwettigheid van de beslissing van de raad van bestuur van 4 november 2013 aan te voeren.

13. Het tweede middel is derhalve niet ontvankelijk.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

14. Verzoeker voert in het derde middel de schending aan van:

- het gezag van gewijsde van arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 van de Raad van State;
- artikel 39 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’;
- de artikelen 2.2.6.2.7, 2.2.8.2 en 2.2.9.1 van het schoolreglement die de begeleiding van de leerlingen voorschrijven, *juncto* het beginsel *patere legem quam ipse fecisti;*
- de richtlijnen in verband met het beoordelen van een leerling met dyscalculie zoals voorgeschreven door het VSKO, in samenhang gelezen met het beginsel *patere legem quam ipse fecisti;*
- de formele-motiveringsplicht zoals bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’;
- het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

15. Verzoeker betoogt vooreerst dat – niettegenstaande de Raad van State in zijn schorsingsarresten herhaaldelijk heeft gewezen dat het de verwerende partij toekomt om een afdoende repliek te geven op zijn met stukken onderbouwde beroepsgrief dat er geen bewijzen zijn dat hij niet planmatig kan werken, hij geen samenvattingen kan maken en hij niet regelmatig kan studeren – in de bestreden beslissing met geen woord wordt gerept over de bewering dat verzoeker de kerncompetenties ontbeert om samenvattingen te maken of regelmatig te studeren.

Volgens verzoeker is ook de vraag niet in rekening gebracht of een remediëring van de tekortkoming in de begeleiding betere perspectieven zou bieden. Verzoeker stelt dat aldus de formele-motiveringsplicht is geschonden, alsook artikel 39 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 'betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs'.

Wat de kerncompetentie 'planning' betreft, laat verzoeker gelden dat de bestreden beslissing niet antwoordt op zijn argumentatie waarbij hij verwees naar de verslagen van de leercoaches. Voorts stelt verzoeker dat, in tegenstelling tot wat in de bestreden beslissing te lezen is, hij niet heeft verwezen naar zijn dagelijks werk om zijn competentie op het vlak van planning te staven. Volgens verzoeker wordt in de bestreden beslissing bovendien verkeerdelijk een verband gelegd tussen planning en het verwerken van grotere abstracte gehelen. Hij zet uiteen dat de bestreden beslissing "blijft […] steken in het verwijten lanceren naar verzoeker toe".

16. Verzoeker bekritiseert voorts het standpunt, dat volgens hem besloten is in de bestreden beslissing, dat zijn "slechte punten" te wijten zijn aan het gebrek aan talent, los van zijn dyscalculie, om de derde graad van het ASO af te werken. Verzoeker stelt dat de klassenraad zich tegenspreekt waar deze hem enerzijds verwijt dat hij er niet in slaagt leerstofonderdelen te reproduceren, maar anderzijds beweert dat verzoeker soms "een halve cursus" kan neerpennen. Verzoeker wijst erop dat hij in het conservatorium voor het vak welsprekendheid en repertoirestudie "ruim voldoende" haalt en dat hij op zijn recentste rapport in het

vierde jaar humane wetenschappen, dat hij opnieuw volgt in een andere school, 74% behaalt. De klassenraad verliest uit het oog dat hij verzoeker wel degelijk geslaagd heeft verklaard, zodat een verwijzing naar slechte punten of tekortkomingen niet volstaat. Het feit dat verzoeker moeite heeft om gegevens correct in tijd en ruimte te plaatsen en om hoofd- van bijzaken te onderscheiden, heeft opnieuw te maken met zijn dyscalculie. Volgens verzoeker laat de klassenraad na te onderzoeken of deze problemen niet met adequatere begeleidingsmaatregelen kunnen worden verholpen. De bijgevoegde proefwerken tonen niet aan dat verzoekers problematiek losstaat van zijn dyscalculie.

17. Ten slotte voert verzoeker aan dat de verwerende partij zich uitput in het toelichten van haar eigen invulling van het leerplan wiskunde in de derde graad, maar dat zij lijkt te vergeten dat een clausulering geldt voor het volledige ASO, dus ook voor andere scholen die het leerplan anders invullen. Hij verwijst dienaangaande naar de uiteenzetting van een directrice van het gemeenschapsonderwijs die stelt dat in haar school meetkunde niet verweven wordt en er dus geen belemmering is om de hoogste graad van de humane wetenschappen af te werken. Volgens verzoeker laat de verwerende partij na om, ondanks het vorige schorsingsarrest van de Raad van State, hierop ook maar een begin van antwoord te formuleren.

Beoordeling

18. Bij arrest nr. 225.288 van 30 oktober 2013 heeft de Raad van State bevolen dat de over verzoeker delibererende klassenraad onverwijld en uiterlijk op 9 november 2013 zou samenkomen om zijn beslissing te heroverwegen, in aanmerking nemend de in het voornoemde arrest ernstig bevonden bezwaren van verzoeker.

Onder randnummer 22 van het voornoemde arrest heeft de Raad van State overwogen dat "[d]e delibererende klassenraad [...] dan de concrete gegevens van het leerlingendossier van verzoeker [zal] moeten onderzoeken en

houden tegen het licht van diens argumentatie over remediëring in een derde graad na door de beroepscommissie toegegeven tekortkomingen in de begeleiding, over de invulling van het vak wiskunde in de derde graad humane wetenschappen en over zijn bekwaamheid om planmatig te studeren".

19. De over verzoeker delibererende klassenraad heeft deze opdracht op 6 november 2013 opgenomen en heeft toen verzoekers situatie heroverwogen in het licht van verzoekers argumentatie. Deze heroverweging heeft geresulteerd in de bestreden beslissing.

Met betrekking tot de vraag of verzoeker mits een betere begeleiding alsnog voor de derde graad van het ASO kan slagen, heeft de klassenraad geoordeeld dat "dit niet mogelijk is" en "de limiet wel degelijk bereikt is" (punt 1 van de bestreden beslissing).

Ter motivering heeft de klassenraad uitvoerig uiteengezet dat leerstofonderdelen die enkel reproductie vereisen, vaak niet opgelost of foutief zijn, dat dit niet alleen het geval is voor wetenschappelijke vakken, maar ook voor andere, dat verzoeker in zijn antwoorden op proefwerkvragen vaak kennis uit andere vakken gebruikt, zonder dat die kennis relevant is voor die vragen, dat verzoeker zeer moeilijk kan "filteren", waardoor hoofd- en bijzaken nauwelijks van elkaar worden onderscheiden, dat verzoeker voor het vak biologie, niettegenstaande een waarschuwing het schooljaar voordien, slechts 40% behaalde en dat verzoeker de vorige jaren, maar ook in het vierde jaar, voor heel wat vakken werd geremedieerd en gebruik kon maken van sticordi-maatregelen, zonder dat een positieve evolutie te zien was. Bij de bestreden beslissing worden ten slotte voorbeelden van proefwerken gevoegd waaruit wordt afgeleid dat het moeilijke studieproces van verzoeker verder reikt dan de vakken wiskunde en wetenschappen en niet louter kan worden herleid tot dyscalculie en dat verzoeker "ook veel moeite heeft met memoriserend en inzichtelijk studeren van grote leerstofgehelen".

20. De grieven die verzoeker in zijn verzoekschrift met betrekking tot deze motivering aanhaalt, kunnen in de huidige stand van de rechtspleging niet overtuigen.

Op het eerste gezicht kan niet worden ingezien waarom het vanwege de over verzoeker delibererende klassenraad tegenstrijdig zou zijn enerzijds te stellen dat leerstofonderdelen die enkel reproductie vereisen vaak niet opgelost of foutief zijn en anderzijds erop te wijzen dat verzoeker vragen onbeantwoord laat, maar ook op andere vragen een “halve cursus” neerpent “waardoor de kern volledig teloorgaat”. De enkele omstandigheid dat verzoeker in het conservatorium voor welsprekendheid en repertoirestudie “ruim voldoende” haalt, lijkt op zich de bevindingen van de klassenraad met betrekking tot het vermogen van verzoeker tot reproductie niet te weerleggen, net zo min als het gegeven dat verzoeker op zijn recentste rapport van het vierde jaar humane wetenschappen, dat hij in een andere school opnieuw volgt, 74% behaalt.

De omstandigheid dat verzoekers moeilijkheden om gegevens correct in tijd en ruimte te plaatsen en om hoofd- van bijzaken te onderscheiden in verband kunnen worden gebracht met zijn dyscalculie, zoals verzoeker voorhoudt, neemt niet weg dat de klassenraad de problematiek van verzoeker ruimer ziet dan verzoekers leerstoornis. Ze staat er bovendien niet aan in de weg dat de klassenraad, zoals hij in de bestreden beslissing doet, op basis van de aangebrachte gegevens kan oordelen dat een betere begeleiding daaraan niet in die mate zal kunnen remediëren dat verzoeker zijn studie in de humane wetenschappen succesvol zou kunnen voortzetten.

De door de klassenraad bijgevoegde voorbeelden van proefwerken bevestigen dat verzoekers moeilijkheden verder reiken dan de vakken wiskunde en wetenschappen. Dat die moeilijkheden niet allemaal losstaan van zijn dyscalculie, lijkt het voormelde oordeel van de klassenraad niet te ondergraven.

Verzoeker stelt weliswaar terecht dat de klassenraad hem geslaagd heeft verklaard en dat het dus niet kan volstaan te verwijzen naar slechte punten of tekortkomingen. Onder punt 1 van de bestreden beslissing lijkt de klassenraad evenwel afdoende aan te geven dat hij op basis van objectieve vastellingen een prospectieve beslissing neemt waarbij hij de capaciteiten van verzoeker om met succes zijn studie in het ASO voort te zetten ongunstig inschat.

21. Het onder punt 1 van de bestreden beslissing uiteengezette motief staat op zich en lijkt niet afgeleid uit de premisse dat verzoeker niet planmatig kan werken of geen dispensatie meer kan krijgen voor wiskunde. Aangezien dit motief, zoals zo-even is vastgesteld, niet ontkracht wordt door verzoekers kritiek, lijkt het een deugdelijke grondslag aan de bestreden beslissing te verlenen. De motieven van de bestreden beslissing betreffende de onbekwaamheid van verzoeker om planmatig te studeren (punt 2 van de bestreden beslissing) en de invulling van het vak wiskunde in de derde graad humane wetenschappen (punt 4 van de bestreden beslissing) zijn dienvolgens overtollig en verzoekers kritiek daarop kan dan ook niet meer tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing leiden. Die kritiek dient dan ook niet nader te worden onderzocht.

22. Het derde middel is derhalve niet ernstig.

VII. Besluit met betrekking tot de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

23. Hiervóór werd uiteengezet dat verzoeker geen ernstige middelen aanvoert tegen de bestreden beslissing.

Bijgevolg is alvast één van de drie cumulatieve schorsingsvoorwaarden die zijn bepaald in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet vervuld.

Deze vaststelling volstaat voor de verwerping van de vordering tot schorsing.

VIII. Vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen

24. Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift aan de verwerende partij de volgende voorlopige maatregelen op te leggen:

> "• [a]an de klassenraad op te leggen tegen uiterlijk 20 november 2013 opnieuw samen te komen en een beslissing te nemen rekening houdende met het feit dat verzoeker geslaagd is, nu er geen enkel (wettelijk verantwoord) motief meer voorhanden blijkt te zijn die een B-attest kan verantwoorden, zodat minstens tot er ten gronde een uitspraak is een A-attest dient uitgereikt te worden.
> • Dit onder verbeurte van €1250 per dag vertraging."

25. Aangezien de vordering tot schorsing dient te worden verworpen, dient verzoekers vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen als *accessorium* van de vordering tot schorsing evenzeer te worden verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. De Raad van State verwerpt de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen.

3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 november 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bert Thys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Tiny Temmerman	**Bert Thys**